

N^r 2. Prijs 35 cent. — Abonn. per jaar 20,80 fr. 11 November 1922.

'T VLAAMSCH GEZIN

Geïllustreerd Weekblad

Redactie-Uitgave : Gebr. HANS, Contich.

Filips Van Artevelde

Roman door A. HANS.

— En ik vraag u ook herbergzaamheid voor mijn beschermeling, de bevallige jonkvrouw Hilda van Rozenhove...

INHOUD VAN HET REEDS VERSCHENEN DEEL.

Voor de nieuwe lezers geven we hier den inhoud van het verleden week verschenen deel van den roman „Filips van Artevelde”.

Van Benekamp boog zeer hoffelijk, maar kon toch zijn verrassing niet verbergen over het feit, dat de bruid van Marcus van Blauwhuize, den avond voor haar huwelijk, met Lodewijk van Male uitreed.

— De zwarte pest jaagt ons allen op de vlucht, hernam de graaf.

— De zwarte pest ! herhaalde de ridder verschrikt.

— Ja, die geesel slaat nu ook ons gewest... Maar we zullen u dat binnen uitvoerig verhalen !

De ridder ging zijn gasten voor. Dienaren waren reeds toegesnel, om de paarden over te nemen en te stallen.

BELLEKE.

Weldra kon Armand de Ketelaar vrijer doorstappen. Hier in het woud vreesde hij ridder Benekamp niet meer. De edelman zou het niet wagen, zelfs met een gevolg, zonder goede voorbereiding, 's avonds het bosch in te trekken. Hij had te veel vijanden, die rond zwierven en hem geweldig haatten om al zijn onrecht en despotisme.

Na een uur wandelens bereikte Armand, nog op het gebied van Bellem, een leemen huisje, met rieten dak. Door 't eenig venstertje blonk een lichtje en blijkbaar was men binnen nog op. Armand klopte.

— Wie is daar ? vroeg men.

— Belleke, ik ben het !

— God zij geloofd, Armand ! klonk het als een juichtoon en dadelijk werd de deur geopend... Armand, gij zijt het toch... o, ik heb al zoo veel geschreemd.

— En waarom, Belleke ? vroeg de jonge man, het bevallig meisje innig kussend.

— Is het dan niet waar, dat ridder van Benekamp u gevangen had genomen ?

— Waren ze het u al komen vertellen ?

— Ja, een van de kasteeljagers... En hij voorspelde, dat ge opgehangen zoudt worden. Maar de deugniet heeft gelogen, om mij schrik aan te jagen... Toch is Barend geen kwade.

« Hilda, de dochter van baron van Rozenhove te Aalter, zal Marcus van Blauwhuize huwen. Maar 's avonds te voren brengt men haar broeder Felix thuis, aangetast door de Zwarte pest, die in 1379 in Vlaanderen uitbrak. Het huwelijk wordt uitgesteld en Marcus voert Hilda, om de besmetting weg. Ze ontmoetten graaf Lodewijk van Male, die zelf Brugge, ook om de pest ontvlucht. Marcus wil zijn ouders uit Brugge halen en de graaf neemt Hilda in bescherming en brengt haar bij ridder van Benekamp te Bellem. Marcus ontmoet op zijn reis de Ketelaars, mannen voor de verdrukking in 't bosch gevlucht. Een Ketelaar, Armand, was te Bellem gevangen. In dit vervolg vertelt hij zijn ontsnapping.

— En hij heeft de waarheid gezegd, Belleke... Zie eens... kom wat dichterbij 't lampje... bekijk mijn hals... is er geen roode streep?

— Och, Heere, ja... Wat is er dan gebeurd?

— Wij mogen God en alle Heiligen danken! Er is een mirakel geschied.

Een oude vrouw, die in een houten zetel aan tafel zat, hief het hoofd op en stamelde nu ook:

— Een mirakel gebeurd...

— Ja, moeder Lysbeth... een mirakel. Deze roode streep is van een strop... en ik werd opgehangen aan den toren van Bellems kasteel...

— O, Armand toch! snikte het meisje.

— En toch sta ik hier gezond voor u...

— Maar hoe dan? vroeg Belleke.

— Toen ik de strop om den hals had en nog aan u dacht en voor u bad, sprong ik zelf op de borstwering. Liefde is een schutsengel... nu weet ik het... want door u kwam ik op een plan, dat mijn redding is geweest, al dacht ik daaraan niet. Ik was overtuigd, dat het amen en uit was met mij, maar ik wilde geen vreeze toonen, hoe 't leven me ook lokte. De laffe beul, Ko, bespote op dat oogenblik u, mijn zoet Belleke... Dat was hard om te hooren... En ik besloot den loeder te straffen. Ik sprong dus op de borstwering van den toren, snakte op eens Ko vast, liet me vallen, maar 'k had hem mee... De last was te zwaar... het koord brak, en we kwamen in de gracht terecht... Ik zwom onder water naar den oever, kroop door 't lisch aan wal, en nu sta ik hier!

— God en Onze Lieve Vrouwe zij gedankt! riep het meisje diep ontroerd uit. Ja, dat was een mirakel! Maar de ridder, Armand?

— O, ik hoorde hem tieren en razen, maar hij zag mij niet en ik kon ontsnappen.

— En Ko?

— Wat er met hem gebeurd is, weet ik niet, maar ik hoop wel, dat hij verdronken is! Ge hadt den lafaard moeten hooren huilen, toen hij met mij tusschen hemel en aarde hing!

— Moeder, hebt ge dat gehoord? vroeg Belleke opgewonden.

— Ja, ja, kind... maar de ridder blijft toch de meester... En Armand is nu vrij, doch hoe lang? En op wie zal de kasteelheer het wreken. Op ons! Hij weet, dat gij met Armand verkeert. En die Ketelaars zijn gemakkelijk... zij trekken het bosch in, en wij blijven zitten...

— Neen, moeder Lysbeth, gij blijft niet zitten! verzekerde Armand. Gij gaat dadelijk met mij mee.

— Waarheen?

— Naar 't kamp van de Ketelaars.

— Wat! Ik mijn hut verlaten!

— Blijft ge dan liever?

— Waarom kunt gij u niet rustig houden, als ge mijn dochter trouwen

wilt? Is Balten, zaliger, mijn man, Belleke's vader ooit in opstand geweest.

— Balten was versleten voor zijn tijd door het werk voor het kasteel.

— Zijn wij niet geboren om te werken?

— Ja, moeder Lysbeth, maar niet om slaven der grooten te zijn, niet om uitgezogen te worden, niet om slachtoffers te zijn der adellijke voorrechten. Wij willen werken, doch hebben recht op loon en ook op achting... O, ik zeg het in allen eerbied, maar toen gij Balten getrouwd hadt, toen gij de bruid waart, wie kwam u toen tot den volgenden morgen weghalen: ridder van Benekamp, hé!

— Dat deed hij met veel bruiden en 't was zijn recht...

— Zijn recht! Ja, dat beweren de heeren... Alles is van hen: land, bosschen, weiden, herten, hazen, konijnen, vogels, beken, vaarten, de wind, die de molens doet draaien, onze oogsten, waarvan ze tienden eischen... Ook onze verloofden, onze bruiden zijn van hen, beweren ze. Maar God in den Hemel hoort me... 't zal met Belleke toch niet gebeuren, moeder Lysbeth, en daarom gaat ze mee.

— Waar is dat?

— Nu hier, dan daar! 't Is waar onze hoofdman, Baldwin, verblijft.

— En mij alleen laten! Dat is de dankbaarheid der kinderen, voor wie de ouders zich krom werken. Ja, kleine kinderen trappen hun moeder op de rokken en groote op het hart!

— O, moeder, hoe kunt ge dat zeggen! riep Belleke uit en ze boog zich over de oude vrouw, met het ontevreden en norsch gezicht. Ze streelde de grijze haren en vroeg: Zou ik u ooit op 't harte trappen! Wij vertrekken samen...

— Ik uit mijn hut...

— Een krocht! hernam Armand, wat bindt u daaraan? Het is uw hut niet, het is een stulp van 't kasteel... Ha, gij hebt van Balten zaliger gesproken, die zich krom werkte voor 't kasteel, die van uitputting voor zijn tijd stierf. Leefde hij nog, hij ware een Ketelaar, hij leefde met ons. De maat is vol. De toestanden moeten veranderen. Wij willen recht! Wij zijn geen beesten, maar menschen. De honden op het kasteel hebben een beter lot dan wij!

— Zult gij de wereld veranderen? spotte de oude. Nooit, jongen... er zijn menschen geboren om te wroeten en menschen om niets te doen... Voor ons is er geen vreugde in de wereld. Ha, zult gij de wereld veranderen?

— Als het volk wil, ja! Maar we hebben nu geen tijd om daarover te spreken. Ga mee, moeder Lysbeth, ginder bouw ik u een betere hut dan deze... en ge zult geen gebrek hebben.

— Ja, moeder, ga mee, ik ben nu zoo bang voor den ridder! O, ga mee! smeekte Belleke. God heeft een mirakel gedaan... en het is een teeken, dat wij moeten doen, wat Armand zegt!

— Ik kan mijn hut niet verlaten! antwoordde de vrouw koppig.

— Gij kunt wel, hernam Armand. Wees nu toch verstandig, en barmhartig. Denk aan de eer van uw kind !

— Wij hebben niets misdaan !

— Ha, gij rekent op de rechtvaardigheid van den ridder... Gij hebt niets misdaan ! Hij zal u zoeken, omdat ik aan zijn klauwen ontsnapt ben, omdat mijn lijk nu niet aan zijn toren bengelt. En hij durft alles ! Hij kan u voor een heks uitmaken...

— Heilige Maria, ik een heks ?

— Hij zou durven zeggen, dat gij door de zwarte kunst het touw hebt doen breken... en u dan veroordeelen en laten verbranden.

Moeder Lysbeth keek den Ketelaar verschrikt aan. Onlangs was er te Gent ook een vrouw als toovenaar verbrand en de oude had het in bijzonderheden hooren vertellen. De waarschuwing van Armand was ditmaal raak. Belleke's moeder jammerde en zuchtte nog wel, maar ze stond dan toch op, besloten mee te gaan, dieper in de bosschen, waar ze veilig zou zijn voor de wreedheid van den gebieders.

— Ge brengt ons dieper in 't ongeluk, verweet ze den jongen man. Om u moet ik heen ! En waar zullen we nu dolen ? Overal zijn er heeren en ze spannen samen... Eens worden we allemaal gevangen genomen, en meege-sleurd. O, lag ik maar naast Batten !

Armand en Belleke antwoordden niet. Ze waren voldaan, nu moeder haar verzet opgegeven had en paken een en ander van kleeven en levensmiddelen in. Het huisraad was te schamel, om het mee te nemen.

— Ik zal u ginder veel beter maken ! beloofde Armand.

Zoo verlieten ze de hut. Moeder Lysbeth weende. De jonge lieden namen haar tusschen zich en traag stapten ze voort. 't Was een lange weg, maar ze hadden den nacht voor zich. En Armand verzekerde, dat hij ginder verder wel een wagentje leenen zou.... Als men nu maar eerst buiten 't gebied van Bellem was !

Ze ontmoetten een groep edelen, onder sterk geleide van wapenknechten en fakkeldragers. Belleke was nog bevreesd, vooral toen een der heeren zijn paard inhield en een flambouw van een knecht overnam, om beter te kunnen zien, wien men ontmoette.

— Vlucht ge ook voor de zwarte pest ? vroeg hij aan Armand.

Zonder aarzelen antwoordde deze bevestigend.

— Waar is de ziekte dan ?

— Te Bellem !

— Op het kasteel ?

— Ja !

— Hoort ge dat ? zoo wendde de edelman zich tot zijn reisgenooten. We ontvluchten Rozenhove, waar Felix ligt te sterven... en we zouden te Bellem weer in 't gevaar loopen.

— Wie heeft de pest ? hernam hij tot Armand.

— Mijnheer van Benekamp.

Kreten van schrik stegen uit het gezelschap, maar de Ketelaar leidde Belleke en haar moeder haastig mee. En buiten het schijnsel der fakkels, lachte Armand.

— Ik heb maar zoo geantwoord, opdat ze geen andere reden zouden zoeken voor onze vlucht in den nacht, zei hij. En van Benekamp is voor ons een pest en een zwarte ook !

— Maar ze zeiden, dat de pest op Rozenhove was. Jonker Felix ligt er mee.

— 't Kan zijn ! De ziekte heerscht overal, maar zal in 't woud niet komen. Maak u niet ongerust !

— En morgen zou jonkvrouw van Rozenhove trouwen...

— Misschien luidt er dan de doodsklok in plaats van de kermisklok. Maar wat kan het ons schelen ? Ze bekommeren zich op de kasteelen ook niet om zieke boeren !

— Jonkvrouw Hilda is toch edel en braaf, juist als jonkvrouw Magda van Benekamp.

— In den grond zijn ze allemaal gelijk ! Toen ik opgehangen moest worden, heb ik jonkvrouw Magda niet zien verschijnen om voor mij te pleiten !

Het meisje begreep Armands verbittering. Veel later hadden ze weer een ontmoeting, een eenzamen wandelaar nu...

— Ons recht ? riep de Ketelaar.

— Of de dood ! antwoordde de ander, die door zijn bekendheid met deze leus een ingewijde scheen.

Armand trad nader en kon dan het gelaat van den naderende onderscheiden.

— Walter Ruysch, zei hij.

— Ja... O, 't is Armand, sprak de Gentenaar. Maar ik moet haastig voort en houd me dus niet op. Ik heb een opdracht van den hoofdman. Tot ziens !

— Wat doet hij vreemd!... bromde Armand. Ik heb nooit veel van dien kerel moeten hebben. En zou Baldwin hem een opdracht gegeven hebben, juist hem, een verwaanden stadspronker !

— Ook een Ketelaar ? vroeg Belleke.

— Hij zegt, dat hij uit Gent verbannen is, maar ik vertrouw hem niet ver. We moeten hem maar eens goed in 't oog houden !

En het drietal sukkelde voort....

OP 'T SLOT.

— De pest op Rozenhove ! riep ridder van Benekamp verschrikt uit toen graaf Lodewijk van Male meedeelde, waarom jonkvrouw Hilda aan zijn geleide toevertrouwd was en hij haar hier bracht.

Zijn dochter, Magda van Benekamp, had dadelijk Hilda naar een bovenkamer geleid. Magda die twee en twintig jaar telde, was mismaakt. Zij had hooge schouders, een scherp, hoekig gelaat, maar zachte oogen waaruit de goedheid van haar ziel straalde. Neen op schoonheid kon ze niet roemen en ze wist, dat ze door de adellijke families bespot en door de heeren geminacht werd. Maar ze was niet alleen edel van naam, en stand, doch ook van karakter. Toen Armand de Ketelaar opgehangen moest worden, had ze zich vol afschuw in haar kamer terug getrokken. Ze kon niets doen. Haar vader luisterde nooit naar haar en spotte met haar gevoel. 't Lawaai lokte haar weer buiten en daar ontmoette ze plots Hilda van Rozenhove, die ze goed kende en van wie ze steeds vriendschap had ondervonden.

Er waren bijna altijd heeren en dames te gast op het kasteel van Bellem, en zij, die er nu vertoefden, hadden nieuwsgierig de verloofde van Marcus van Blauwhuize aangestaard. Onder elkaar maakten ze grappen over dit bevalig gezelschap van den lichtzinnigen graaf. Magda nam Hilda onmiddellijk mee naar boven, want ze zag bij den eersten aanblik, hoe smart het meisje ter neer drukte. En toen Hilda op haar kamer kwam, barstte ze weer in snikken uit.

— O, mijn arme broeder jammerde ze. Hij zal sterven en ik mag niet bij hem blijven, ik mag hem niet verplegen; mijn vader heeft me weggezonden.

— Is Felix dan ziek? vroeg Magda ontsteld?

— Hij heeft de zwarte pest...

— H. Maria... Felix heeft de zwarte pest, die geheimzinnige ziekte!

— Ja, en ik mag hem niet helpen...

— Om de besmetting. Ge moet verstandig zijn, Hilda... Ge zijt verloofd, ge zoudt morgen huwen... Mijnheer van Blauwhuize mag eischen, dat gij u in acht neemt... Maar waar is hij?

— Naar Brugge...

Haastig vertelde Hilda, hoe zij in gezelschap van den graaf was gekomen.

— Morgen komt mijnheer van Blauwhuize u hier halen... hij zal u beschermen! troostte Magda.

— Maar dan is Felix misschien dood! O, gebenedijde Moeder Gods toch... ik zal hem niet meer zien, nooit meer, nooit...

— We zullen voor uw broeder bidden... God is barmhartig...

Op dat oogenblik werd er geklopt. Een dienstmeisje kwam Magda zeggen dat ridder Benekamp haar dadelijk wilde spreken.

— Ja, ik kom, zei de jonkvrouw, en aan Hilda beloofde ze onmiddellijk te zullen terugkeeren.

Magda zag beneden aan de trap haar vader. Deze keek verstoord en vroeg:

— Waar blijft gij zoo lang?

— Bij de arme Hilda... Ze zou morgen huwen... en nu is ze hier als een vluchteling. O, mijn vader, ik heb zoo'n innig medelijden met haar...

— Ja, ja, ik ook, maar weet gij, waarom ze van Rozenhove vertrokken is?

— Jonker Felix heeft de pest.

— Juist; een zeer gevaarlijke ziekte. Liever zag ik Hilda hier buiten.

— Maar vader toch!

— Stil... ik meen het! De graaf heeft haar hier gebracht en ik moet haar wel op het slot nemen, maar geloof, dat het geheel tegen mijn zin is!

— De arme Hilda is toch niet ziek, vader.

— Ze is op Rozenhove geweest te gelijk met Felix...

— Maar niet bij hem!

— De zwarte pest besmet zelfs van op een afstand, zoo gruwzaam is ze! Waar de graaf zich mee moet... hij die zelf zoo angstig is voor ziekten! Maar Hilda is nu hier en ik moet ze houden. Lena zal haar bedienen. Gij komt dus niet meer bij haar.

— Ik mag niet meer bij mijn zoo diep beproefde vriendinne? vroeg Magda op treurigen toon.

— Neen, het is mijn uitdrukkelijk verbod en ik wil gehoorzaamd worden!

— Ik heb het beloofd, vader!

— Dan kan Lena zeggen, dat gij verhinderd zijt u nog te vertoonen.

— O, wat zal ze denken van mij!

— Dat kan mij niet schelen, want ik zie mij niet verplicht het gevaar van besmetting te bevorderen. 't Is al heel wel, dat ik de zuster van een pestlijder herbergzaamheid verleen, al beken ik openhartig, dat ik in dit geval den graaf liever mijn kasteel voorbij had zien rijden. Doch gij hoeft nu niet het gevaar te bevorderen. Ge kent nu mijn wil en ge zult natuurlijk gehoorzamen!

— Maar vader...

— Stil! onderbrak ridder van Benekamp. Het is nu genoeg. Ik weet alles, wat ge zeggen zult. Al uw gevoelerigheid begint me te vervelen! Of liever dat verveelt mij al lang! Ge zijt ook veel te gemeenzaam met het kleine volk. Praat me niet van gevoel, ik ben al slecht gehumeurd genoeg, door dat geval met dien Ketelaar. Gij vindt het natuurlijk heerlijk, dat hij ontsnapt is. Zeg het maar!

— Vader, God heeft mij toch dat gevoel gegeven, antwoordde Magda.

— Ge ontwijkt mijn vraag over dien vervloekten dorper! Ge zijt blij, dat hij ontsnapt is.

— Ik vond het zoo wreed, vader, dat hij moest sterven... hij is jong en zou binnen kort trouwen!

— En hoe weet gij dat?

— Lena vertelde het mij.

— En gij stelt belang in dat minne volk... gij voelt medelijden met hen,

die tegen ons opstaan. Ik heb nu geen tijd, om u langer te vermanen, maar Magda dat moet allemaal veranderen! Ge hebt me dus goed verstaan. Lena zal jonkvrouw van Rozenhove bedienen en gij vertoont u bij haar niet meer.

— Ik moet u gehoorzamen, vader.

Ridder van Benekamp ging heen. Hij liep nog even naar de keuken, waar Ko, de beul, nu in een ander pak kleeren huiverig op een bank zat.

— Ezel, ik had u moeten laten verdrinken, snauwde de kasteelheer hem toe. Gij kunt nog geen Ketelaar ophangen... ge maakt ons tot spot van iedereen.

Ivo keek beschaamd voor zich.

— Eigenlijk moest ik u weggagen! Maar ik wil nog eens geduld toonen, op een voorwaarde. Luistert gij?

— Ja, heer!

— Die Ketelaar heeft een lief! Gij weet dat... natuurlijk weet ge dat. Zo'n deerne is een beetje 't lief van iedereen.

— Belleke van Lysbeth, heer!

— Of hij ze kent! O, ja, in vrijen is hij een felle kerel, maar als hij een schavuit moet ophangen, laat hij zich meenemen aan de strop! Dus het is Belleke van Lysbeth. Welnu, Belleke moet hier gebracht worden; die boschaap zal niet met haar trouwen.

— En de moeder ook, heer?

— De moeder! Welnu, ja, die ook... Zij is een weduwe en gij zult haar tot vrouw nemen.

Het personeel in de keuken lachte.

— Alle duivels, ja, dat wil ik zien, hernam van Benekamp. Eerst bedoelde ik het als grap, maar nu meen ik het. Gij zult met Lysbeth trouwen!

— Maar, heer... Lysbeth, een oude vrouw, en ik... stamelde Ko.

— Gij zijt een dom kalf en ik zeg u, dat ge Lysbeth tot wijf neemt! Hoor eens, misschien zijn de vogels ook gevlogen, het jong lijstertje en de oude, zwarte kraai, maar, bij mijn wapen, gij brengt ze hier! Ge kunt de wapenknechten gebruiken... doch ik wil moeder en dochter hier zien! Gij hebt zelf gevraagd, de moeder te mogen mee brengen en zij is voor u. Ge kent nu mijn wil.

Vroolijk verliet ridder van Benekamp de keuken. In de zaal waren zijn gasten, heeren en dames uit de omliggende plaatzten. Ze bespraken het nieuws van de pest. En tevens wachtten ze op den graaf, die zich even wat op zijn kamer opschikte.

Sommigen dier edelen maakten reeds plannen, om voor een tijd Vlaanderen te verlaten, maar waar konden ze de zwarte pest ontvluchten, welke immers ook in andere landen woedde?

Ko liep uit de keuken, waar hij den spot der andere bedienden niet langer wilde aanhooren.

— Ha, ik met Lysbeth trouwen, zoo'n oude knol, bromde hij. Nooit... En

toch, als ik niet wil, kan ik ook wel Ketelaar worden ! Als van Benekamp het meent, en hij is slecht genoeg om bij zijn plan te blijven, moet ik wel gehoorzamen. En Lysbeth zal ook niet kunnen of durven weigeren. Maar dan ransel ik ze dood, of ik doe vergif in haar eten. Ik moet ze rap kwijt zijn... Wat een mensch allemaal overkomt, als hij bij groote heeren dient...

Zoo mijmerend liep Ko lang rond. Het was al eenigen tijd donker geworden, toen hij stemmen hoorde... Hij luisterde aandachtig, want hij was achterdochtig, wetende hoe zeer hij gehaat werd en hoe veel vijanden hij had.

— 't Is een paartje, mompelde Ko. Wie kunnen dat zijn ?

Hij loerde van achter een boom, maar kon het tweetal niet onderscheiden. Hij volgde het en zag hoe het wat verder een huizeke binnentrad.

— Bij Arnold Pijcke, zei Ko, en vlug ging hij aan de vensterblinden luisteren.

— Wel, Nicolaas, gij nog ! hoorde hij Arnold Pijcke zeggen. En ik meende, dat gij bij de bruiloft op Rozenhove moest helpen...

— De bruiloft is uitgesteld, oom !

— Wat, uitgesteld !

— Jonker Felix is ziek geworden.

— Erg...

— De pest...

— Onze Lieve Vrouwe, de zwarte pest is op Rozenhove !

— Ja ! Jonker Felix is misschien al stervend...

— De zwarte pest op Rozenhove, riep de man. En wie is die deerne bij u ?

— Zij heet Martha en is het kamermeisje van jonkvrouw Hilda. Ze reist met mij mee naar haar tante te Gent...

— 't Kan me al niet schelen ! snauwde de oude Pijcke, maar ge blijft hier niet, gij noch uw lief.... De zwarte pest op Rozenhove, en ze besmet al van ver, en ge zoudt ze nu hier in mijn huis brengen... Vertrekt !

— Maar we hebben den zieke zelfs niet gezien !

— 't Is gelijk ! De lucht was al besmet.

Nicolaas pleitte nog om meer barmhartigheid, maar zijn oom schreeuwde woedend :

— Buiten, zeg ik !

— Ik zal wel alleen gaan, zei Martha nu. Ik ben immers geen familie...

— Ik blijf bij u, verzekerde Nicolaas. Als ik kiezen moet tusschen dien onbarmhartigen kerel en u, kies ik van eigen u... Zulke familie mag naar den duivel loopen !

— Vertrekt nu samen, want er blijft er geen een ! raasde de oude Pijcke. Wie weet is de zwarte pest hier al niet binnen ?...

— Ge verdient ze te krijgen ! schreeuwde Nicolaas hem toe. Kom, Martha, er zullen wel minder hardvochtigen zijn.

— De jonge lieden gingen buiten. Ko, die alles had verstaan, trad nu bij hen en vroeg :

— Gij komt zeker van Rozenhove ?

— Ja, antwoordde Pijcke.

— Ik schijn wel erg nieuwsgierig, maar gij spraakt zoo luid daar binnen, dat ik 't een en ander vatten kon. Ik ben in dienst van ridder van Benekamp en heb tot plicht 's avonds de ronde te doen. Als er vreemdelingen zijn, moet ik onderzoeken, wat ze hier doen.

— O, wij zijn eerlijke lieden, hernam Pijcke.

— Ja, dat weet ik, en 't is niet om u lastig te vallen dat ik u aanspreek. Ik hoorde, dat deze juffer het kamermeisje is van jonkvrouw Hilda van Rozenhove. Welnu, uw meesteres is op ons kasteel aangekomen en misschien zal zij wel blij zijn u te zien.

— Jonkvrouw Hilda zou hier te Bellem zijn ! riep Martha verbaasd uit. Maar ze reed toch met mijnheer Marcus naar Brugge.

— De jonkvrouw is door den graaf zelf op ons slot gebracht ! verzeerde Ko.

— Door den graaf ! En mijnheer Marcus is niet bij haar ?

— Er was bij den graaf nog een heer, mar wie het is, weet ik niet.

— O, dan zal het mijnheer van Blauwhuize zijn, meende Martha. Ze hebben zeker hun plan veranderd. En zou ik mijn meesteres kunnen spreken ?

— O, jawel, beweerde Ko. Ik heb het u opzettelijk gezegd om de jonkvrouw van dienst te zijn. Ga maar met mij mee, en uw vriend kan op het kasteel ook nachtverblijf vinden. Laat ons dan niet talmen !

Het drietal vertrok. Nicolaas was maar half gesticht over deze ontmoeting. Wie weet, hield Hilda haar kamenierster niet bij zich.

— En we waren juist zoo gezellig op reis, dacht de jonge Gentenaar, maar hij durfde Martha toch niet van haar voornemen afbrengen.

Toen ze het kasteel naderden, hoorden zij een groot gerucht. 't Was of verschillende personen wild door elkaar schreeuwden en jammerden.

— Wat mag dat zijn ? vroeg Ko verschrikt, en in zijn hart vreesde hij, dat de Ketelaars, woedend om 't gebeurde met Armand, een aanval deden.

Het drietal bevond zich nog in een dreef, maar aan 't eind gekomen, bemerkte het in de verte den gloed van fakkels.

— Wat zou er nu toch gebeuren ? mompelde Ko weer.

— Laat ons gaan kijken ! stelde Nicolaas voor.

— Ja, maar voorzichtig ! Ge weet nooit in wiens handen ge valt. 't Is zulk een rare tijd en de Ketelaars doen nog al van zich spreken, en dat zijn ruwe gasten, die een mensch den nek omdraaien zoo gemakkelijk als de keldermeester een hoen of een patrijs.

— Die kerel is niet van de vrijheidspartij, dacht Pijcke. Anders zou hij zoo niet over de Ketelaars spreken. Maar de jongeling hield zijn gepeinzen verborgen.

Ko sloop voorzichtig voort.

— Blijf hier staan, zei hij tot Nicolaas en Martha. Ik ga eens kijken, wat er gaande is.

Maar dadelijk kwam hij hen halen. En opgewonden vertelde hij, dat het Duitsche geeselaars waren.

— Wat zijn dat ? vroeg Martha.

— O, ik weet het wel, antwoordde Nicolaas. Het zijn pelgrims in boetgewaad, die zich zelf geeselen, om zoo God te smeeken de zwarte pest af te weren. In Duitschland heeft de ziekte al eenigen tijd gewoed. De geeselaars trekken overal rond. Laat ons gaan kijken !

DE GEESELAARS.

En inderdaad, voor het slot van ridder Benekamp zag men een zonderling schouwspel. Veertig tot vijftig jongelingen en mannen gingen daar bij 't schijnsel van fakkels geweldig te keer. Ze droegen grauwe mantels, maar hadden die omlaag gestroopt, en hun bovenlijf was bloot. En iedere pelgrim had een stok met een bundel touwtjes in de hand en sloeg zich daarmee op de borst, in de zijde, soms ook op den rug. Daarbij slaakten de vreemdelingen luide kreten.

't Was een geroep om genade en barmhartigheid... Nu en dan rustten ze even en zonken dan op de knieën. Een van hen bad voor en smeekte, dat Europa van de zwarte pest bevrijd mocht worden. De anderen prevelden de laatste woorden van de reeks smeekgebeden mee.

— Dat moeten godvruchtige lieden zijn, fluisterde Martha tot Nicolaas.

— Ja... ze doen zware boete. Kijk, daar staat de graaf ook!

— Lodewijk van Male. Ik heb hem nog nooit gezien...

— Daar is hij bij ridder van Benekamp, bevestigde Ko nu ook. O zie, een der geeselaars gaat naar hem toe... komt, we zullen luisteren wat hij zegt!

De oudste der boetelingen had vernomen, dat de heer van Vlaanderen hier aanwezig was, en hij boog zich diep voor Lodewijk van Male.

— Van waar komt gij lieden? vroeg de graaf.

— Van Keulen, edele heer, waar de pest duizenden menschen ten grave heeft gesleurd. En ook in andere steden woedt de vreeselijke plaag. Daarom hebben velen als wij besloten pelgrimstochten te doen en ons te pijnigen om boete te plegen voor gansch het volk. Wij legden de gelofte af ons drie en dertig keer daags te geeselen, slechts een sober maal te gebruiken en op geen bed te slapen. Wij trekken nu naar Brugge om er neer te knielen voor het Heilig Bloed, dat aldaar wordt bewaard.

— God behoeft u en verhoort uw gebeden, antwoordde de graaf. Gij zijt dus geen geestelijken?

— O, neen, edele heer, onder ons zijn dienstknechten en rijke heeren, lijf-

eigenen en edellieden, maar thans zijn we in ons boetekleed allen gelijk. Wel vergezellen eenige mormiken ons. Men noemt ons de sekte der geeselaars. Wij zullen in onze gebeden ook Vlaanderen gedenken.

— O, doe zulks, ook hier is de ziekte uitgebroken...

Ridder van Benekamp was van meening, dat weldaden jegens deze pelgrims hem geluk zouden brengen. Wel bedacht hij, dat zij ook uit eene besmette plaats kwamen, maar hij zag in hen uitverkorenen des Hemels, en bij dezen kasteelheer was boosheid en zeker godsdienstig gevoel zonderling vermengd.

— Wilt gij op mijn kasteel overnachten? vroeg hij aan den hoofdman der pelgrims.

— Wij danken u, heer, voor uw aanbod, maar wij willen heden nacht door trekken naar Brugge... Wij mogen slechts weinig rust nemen... Ik hoop dat ook lieden uit Vlaanderen zich bij ons zullen aansluiten, opdat wij gezamenlijk God mogen bewegen deze ramp van onze landen af te wentelen.

De hoofdman deed een teeken, allen gordden hun boetekleed weer op en en sloegen een met een rood kruis geteekenden kap over het hoofd. Ze hieven een loflied aan en, door de fakkeldragers begeleid, zetten de geeselaars als schimmen hun weg voort. Het werd weer stil bij het kasteel. De graaf, ridder van Benekamp en de dames en heeren traden binnen, en keerden terug aan tafel, waar een rijk maal opgediend was. De indruk, door de boetelingen op hen gemaakt, scheen spoedig vervlogen. En Lodewijk van Male gaf zelf het voorbeeld van vroolijkheid en onbezorgdheid.

Hilda van Rozenhove had van uit haar kamer ook de geeselaars gezien, maar zij wilde niet naar beneden gaan. Eensklaps liet de dienstmaagd, voor haar bediening aangewezen, een meisje binnen.

— O, Martha, gij! riep Hilda verbaasd uit. Hoe komt gij nu hier?

— Een der dienaren van het kasteel vertelde mij, dat gij u hier bevondt met mijnheer Marcus, en misschien kan ik u behulpzaam zijn.

— Mijnheer Marcus is hier niet, hij moest naar Brugge.

En Hilda vertelde in 't kort haar wedervaren en wilde dan ook weten, hoe Martha tot hier was geraakt. De jonkvrouw dankte haar voor haar trouwe bezorgdheid, maar ze had nu haar diensten niet noodig. Ze wilde liever alleen zijn, om aan haar broeder te denken en voor hem te bidden. Martha kon op de kamer van Lena overnachten.

Ko had Nicolaas Pycke een kamerke aangewezen in het verblijf der wapenknechten en hij had met zijn vriendelijkheid natuurlijk een bedoeling.

— Ik bewijs jonkvrouw van Rozenhove een dienst, zoo had hij bij zich zelf geredeneerd. Men zegt dat zij goethartig is. Ik zal haar bemiddeling vragen om ridder van Benekamp tot andere gedachten te brengen in zijn dwaas plan om mij aan de oude Lysbeth te koppelen.

Ko was vermoeid, niet alleen door zijn dagelijksch werk, maar meer nog

door zijn avontuur op den toren en in de vestinggracht. Hij kon echter nog niet ter ruste gaan, zoolang de maaltijd voort duurde. Misschien vertrokken er straks nog gasten en moest hij hen als overste der wapenknechten met zijn mannen begeleiden. Hij wandelde op het voorplein heen en weer en hoorde het rumoer uit de eetzaal.

— De zwarte pest in 't land maar daar binnen viert de graaf feest mompelde Ko. Lodewijk van Male kent nooit zorgen.

Er meldde zich nog een bezoeker aan. Het was een jonge man en hij scheen afgemat, want hij leunde moeizaam tegen den muur, toen de portier hem bij Ko had gebracht.

— Wie zijt gij? vroeg de overste der soldaten.

— Een Gentenaar, en ik zou ridder van Benekamp willen spreken.

— Hoor eens, ik heb hier het toezicht over de vreemdelingen en nu er zooveel Ketelaars rond zwerven, ben ik zeer achterdochtig. Ik laat maar niet ieder bij den ridder toe.

— Ik haat de Ketelaars en ik heb vernomen, wat er hier van namiddag met een Ketelaar en den beul is gebeurd.

— Zoo, babbelen ze daar al over! bromde Ko. Ja, gij kunt mij nu wel wijs maken, dat gij de Ketelaars haat maar misschien zijt gij een der spionnen.

— Juist 't tegenovergestelde. Daar ik vernomen heb dat ridder Benekamp die oproermakers achtervolgt, wil ik hem het middel aanduiden, om den hoofdman en de gevaarlijksten zijner volgelingen gevangen te nemen!

Ko, die immers bevel had gekregen Armand terug te brengen, luisterde nu met meer belangstelling toe.

— Kom mee! zei hij, en bracht den onbekende in zijn kamertje dat juist naast het slaapvertrekje van Nicolaas Pycke lag.

Martha's vriend was reeds te bed, maar sliep nog niet en plots werd zijn aandacht gewekt.

— Dat is de stem van Walter Ruysch, den verwaanden pronker, die uit Gent gejaagd is, dacht Pycke en hij richtte zich op, om beter te luisteren.

— Zoodus, hier kunt gij vrij spreken en als ik vertrouwen in u heb, zal ik u bij den ridder leiden, zei Ko. Gij zult mij alles zeggen, want ik moet de Ketelaars onschadelijk maken.

— En dat kunt ge, want ik ken hun voornaamste kamp, beweerde de bezoeker. Ik stel slechts een voorwaarde.

— En welke?

— Er is in dat kamp een meisje, dat door zekeren Jan Yoens uit Gent van mij afgetrokken werd. Ze heet Klara en is de pleegdochter van Baldwin, den hoofdman. Ik eisch haar voor mij op.

— Het is dus een liefdeszaak die u drijft...

— Niet alleen! Ik ben graafsgezind.

— Maar hoe heet gij? Ik onderhandel niet met onbekenden.

— Ik heet Walter Ruysch. Ik had familie te Maldegem, ik bezocht die en zoo leerde ik de schuilplaats der Ketelaars kennen. Het zijn oproerlingen. Vanavond was Jan Yoens bij hen, de hoofdman der Witte Kaproenen uit Gent.

— Ook muiters !

— Ja, hij komt maatregelen bespreken, om een opstand te verwekken door gansch Vlaanderen...

En zoo pleegde Walter Ruysch hier zijn verraderswerk. Maar Nicolaas Pycke hoorde alles. Hij kende de Ketelaars wel niet, doch was zeer bevriend met Jan Yoens... En wat Yoens deed, was in het belang der vrijheid.

Pycke luisterde met nog meer spanning. Ko scheen er niet aan te denken, dat hij een gast had in 't naburig kamerke en de wand dun was. Of misschien ook vertrouwde hij Pycke. Hij sprak in elk geval onbevreesd en beloofde Walter Ruysch hem bij den graaf te brengen. De verrader moest wat geduld oefenen. De graaf bevond zich op het slot en men zat aan tafel...

— En ik zal over Jan Yoens waken, nam Pycke zich voor. Ik ben ook een der Witte Kaproenen, die geen onrecht zullen dulden !

LODEWIJK VAN MALE EN HILDA.

Lodewijk van Male bleef echter niet lang aan tafel. Hij trok zich vroeg op zijn kamer terug. Lambert, zijn page, vergezelde hem naar boven.

— Ik verveelde me, zei de graaf. Ik zat daar naast die bochel...

— Jonkvrouw Magda.

— Jonkvrouw, jonkvrouw... Ze heeft een gezicht als een grootmoeder. Zoo'n leelijke tafelgebuur staat me niet aan, dat weet ge wel, Lambert ! En die heilige juffer was dan altijd bezig over de zwarte pest en over dood gaan...

— Ja, ze scheen zeer onder den indruk van de geeselaars.

— Deze brave pelgrims doen de boetvaardigheid ook voor ons, en zoo kunnen wij genoegens blijven zoeken ! spotte de graaf. Maar naast die bult te zitten, was me geen genoegen. Ik had een ander gezichtje voor den geest. Kunt ge denken welk ?

— Ik meen het wel, graaf.

— Laat hooren !

— Hilda van Rozenhove...

— Juist ! Een beeld... een pracht van een vrouw ! En ze is verloofd met dien suffen, kwezelachtigen van Blauwhuize... Wel, Lambert, ik heb wel zin haar nog een bezoek te brengen...

— Nu nog heer ?

— Ja, waarachtig... Ze is immers aan mijn bescherming toevertrouwd en ik moet eens zien of haar niets ontbreekt.

— Ze zal reeds ter ruste zijn...

— Wel neen ! Ze zal voor haar broeder bidden. Een reden te meer, om haar wat te troosten... Bij mijn ziel, ik ga nog eens naar haar toe. Gij weet immers, waar haar kamer is .. Ik had u gezegd, daarnaar te informeeren.

— Dat deed ik ook, graaf...

(Wordt voortgezet.)
